

LEHMO 1983

Lehmolan pientaloalue kaavoitetaan, ja kylä alkaa kasvaa. Vilkkain keskusta siirtyy Kylmäojantien varresta Lehdokin kohdalle. Kruununtien pohjoispuolelle alkaa syntyä teollisuusalue.

1 Luonto paikkaa Pielisjokivarteen voimalaitostyön aikana syntyneet arvet. Aluetta ei kuitenkaan vielä suuremmin arvosteta, eikä joen rantaan rakenneta vielä juuri lainkaan.

2 Joensuuhun on matkaa alle 10 km, ja harjumaasto on hyvää rakennusmaata. Kunta laajentaa kaava-aluetta. Keksitään uusi paikannimi, Lehmola. Se tarkoittaa uutta pientaloaluetta vanhan Lehmon pohjoispuolella. Kylän ensimmäiset rivitalot kohoavat Lepikkoahontien varteen (2a).

3 Maatalous joutuu ahtaalle. Koska mullalle on enemmän kysyntää pihatöissä kuin maataloudessa, myydään tämän pellon pintamaat parempaan käyttöön.

4 Onhan metsiä ennenkin hakattu avoimeksi, mutta aiemmin aukkojen maanpintaa ei ole muokattu. Nyt hakkuuaukot muuttuvat läpipääsemättömiksi, kuten vaikkapa tämä Utranharjun komea suppamaasto.

5 Kajaanintieltä Lehmolaan tehdään uusi liittymä (5a), johon hiukan myöhemmin rakennetaan Lehmon ainoa huoltoasema, Kesoil. Kruununtie Puntarikoskelle (5b) päällystetään ja muutetaan paikallistieksi. Jokirannantielle Utraan (5c) tehdään samat toimenpiteet. Rautatieltä puolestaan on jo lakkautettu Lehmon pysäkki.

6 Palvelujen kysyntä kasvaa. Terveystalo on käynyt ahtaaksi ja uutta aletaan suunnitella läheiselle pellolle (6a). Lehmon koulun laajennusta suunnitellaan myös. Sitä vastoin Kylmäojan koulu torkkuu edelleen nelikymmenvuotista untaan yksinäisenä männikön keskellä (6b). Kylmäojan varteen on tehty vedenottamo (6c).

7 Lehmolan keskelle on rakennettu uusi kauppa, K-market Lehdokki. Se saakin pian lähes monopoliaseman lehmolaisten asioinneissa. Pikku hiljaa jopa kylän keskipiste alkaa siirtyä Sammalkadun ja Ruottisenahonkadun risteykseen. Vanha Pelt-Lehmo jää hiukan syrjään.

8 Elinkeinotoiminta laajenee. Kylän eteläosaan rakennetaan Hotelli Julie (8a), joka tavallaan jatkaa hiukan katkeillutta majataloperinnettä. Ensin oli Mutalan talon kestikievari, sitten tuli Lehmon motelli ja nyt on Julie. Lehmolan pohjoispuolelle alkaa kasaantua yrityksiä, mm. Pohjois-Karjalan Sähkön varikko (8b) ja Peltipalvelu Kärkkäinen (8c). Miltähän Kylmäojan tienoo nyt näyttäisi, jos tänne olisi tullut Alkon viinatehdas, jota 80-luvulla kovasti suunniteltiin. Vedenottamon piti tulla paikkaan 8d ja tehtaan nykyisen Kylmälammentien kohdalle (8e).

9 Kyyrönsuosta ei koskaan tullut peltoa Petter Posseniuksen 1700-luvun yrityksestä huolimatta. Mutta laaja turvetuotantoalue siitä tuli 1980-luvulla, kun Vapo hankki alueen omistukseensa.

10 Jaamankankaan koillisosan tiet ovat erikoisia, kun niiden varsilla on lukuisia tien suuntaisia pieniä polkuja. Nämä polut ovat Kontiorannan varusmiesten tallaamia, sotilaan pitää näet pysytellä ilma-suojassa.

11 Kylän oma seura Lehmon Pallo on perustettu 1977. Aktiivinen seura elvyttää jalkapalloharrastusta, ja urheilukenttä muutetaan jalkapallokentäksi (11a). Hiihtolatutilanne on kehno, kun seudulla ei ole vahvaa toimijaa sillä puolella. Kajaanintien varteen rakennetaan Hörsering (11b) hevosharrastajia varten.

